

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: info@ens.dk; jeoks@ens.dk; alw@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende: *Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til investeringer i el-drevne varmepumper til produktion af fjernvarme. J nr. 2020-14871.*

22.02.2021
Side 1/6

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om "tilskud til investeringer i el-drevne varmepumper til produktion af fjernvarme" som har til formål at gennemføre et af de fire grundbeløbsinitiativer, som er besluttet i energiaftalen d. 29. juni 2018.

Puljen udmøntes som direkte støtte til fjernvarmeselskaber, herunder grundbeløbsværkerne. Ordningen fungerer som en etableringsstøtte, hvor der kan ydes tilskud til etablering af kollektive el-drevne varmepumper.

Hovedproblemstilling:

- 1) I forbindelse med energiaftalen d. 29. juni 2018, blev parterne bag energiaftalen enige om at afsætte midler til grundbeløbsværkerne. Der blev afsat [111,4 mio.](#) kr. i 2020-2021. I Energistyrelsens høringsmøde blev det præsenteret at der kun er afsat 61 mio. kr. i 2021.
- 2) Det er en betingelse for at få tilskud, at investeringen ikke ville blive gennemført uden tilskud, hvilket kan begrænse varmeselskabets muligheder for senere at etablere en varmepumpe.
- 3) Prioriteringen mellem ansøgerne er alene baseret på omkostningerne til varmepumpen, hvilket ikke nødvendigvis flugter med konsekvensen af grundbeløbets ophør for de enkelte fjernvarmeselskaber.
- 4) For at komme i betragtning til tilskudspuljen er det en betingelse af varmeselskabets produktion er baseret på minimum 50 % fossil energi på ansøgningstidspunktet. Det er dog uklart hvordan den fossile del af el i den eksisterende varme-produktion, f.eks. elkedler skal indregnes. Den del af varmepumpens energi der ikke er fra en vedvarende energikilde skal modregnes i de tilskudsberettigede omkostninger. Det er ikke tydeligt hvordan el til varmepumpen indgår i den opgørelse.

- 5) Der er en uoverensstemmelse mellem høringsbrevet og bekendtgørelsen. I høringsbrevet er det angivet at varmepumpen skal fortrænge mindst 50 % fossilproduktion af fjernvarmeselskabets samlede varmeproduktion. I bekendtgørelsen er det angivet, at mindst 50 % af varmepumpens produktion skal fortrænge varmeproduktion på fossile brændsler.

Side 2/6

Konklusion:

- 1) Dansk Fjernvarme vil opfordre til at det afsatte beløb på 111,4 mio. kr. anvendes til tilskudsordningen, således af midler der er afsat i 2020 overføres til 2021 og 2022.
- 2) Et afslag på ansøgningen til tilskud må ikke begrænse varmeselskabets muligheder for senere at etablere en eldrevet varmepumpe.
- 3) Energistyrelsen bør prioritere de indkommende ansøgninger efter de selskaber der har den højeste varmepris, eller de selskaber der kan dokumentere den største procentvis besparelse for forbrugerne.
- 4) Det bør præciseres hvordan den fossile andel af el opgøres. Det er væsentligt for både for opgørelsen af den fossile andel i den eksisterende produktion, men også afgørende for beregningen af de tilskudsberettigede omkostninger.
- 5) Dansk Fjernvarme vil opfordre til at ordlyden i bekendtgørelsen fastholdes, således at mindst 50 % af varmepumpens produktion skal fortrænge fossile brændsler.

Bemærkning til enkeltpunkter:

Puljens størrelse:

I forbindelse med energiaftalen d. 29. juni 2018, blev parterne bag energiaftalen enige om at afsætte midler til grundbeløbsværkerne. Der blev afsat [111,4 mio.](#) kr. i 2020-2021 som Etableringsstøtte til eldrevne varmepumper, biomassekedler og solvarmeanlæg. Under Energistyrelsens høringsmøde blev det nævnt, at der kun er afsat 61 mio. kr. i 2021.

Der er uklarhed om midlerne fra 2020 overføres til 2021, eller om de tilbageføres til statskassen. Det vil være helt urimeligt ikke at overføre midler afsat i 2020 til 2021, når det at midlerne ikke er brugt, udelukkende skyldes, at tilskudspuljen ikke blev udmøntet i 2020.

Dansk Fjernvarme har en klar forventning om, at de 111,4 mio. kr., der blev afsat til etableringsstøtten, fortsat anvendes i ordningen. Derudover bør de samlede midler uddeles i perioden 2021-2022, da puljen først forventes åbnet i andet kvartal af 2021. En forlængelse af indsatsperioden er i tråd med Energistyrelsens tidligere [udmelding](#) om, at puljen kunne forventes at løbe fra 2019-2023.

Solvarme:

Ordningen var oprindeligt udarbejdet som en hjælp til grundbeløbsværkerne, og puljen var oprindeligt tiltænkt som støtte til investering i både eldrevne varmepumper, solvarme og biomasse. Ordningen er nu begrænset til eldrevne varmepumper, hvilket er en uheldig drejning for især de varmeselskaber som har overvejet etablering af f.eks. solvarmeanlæg.

Vurdering af investeringens potentielle gennemførsel uden tilskud

Støtteordningen skal tilskynde til investering i varmepumper, som ellers ikke var blevet foretaget.

§ 5. Det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at 7) investeringen ikke ville blive gennemført uden tilskud, jf. § 4,

Det er uklart, hvilken vurdering der ligger i dette punkt. Det efterlader fjernvarmeselskaberne med en usikkerhed ift. at bruge midler på at få udarbejdet en tilskudsansøgning.

Hvordan vurderes det om et projekt ville blive gennemført uden tilskud? Er det f.eks. når den interne rente i projekt-budgettet er over x %, eller når der forventes en sænkning af varmeprisen på x kroner for et standardhus?

Hvordan vurderes omstændighederne? Der er betydeligt større økonomisk risiko for et lille fjernvarmeselskab, der ønsker at erstatte størstedelen af deres produktion med et varmepumpeanlæg, end for et stort selskab, hvor varmepumpen kun er en mindre del af deres produktionsapparat. I de to situationer, kan man ikke antage, at der ligger præcis de samme overvejelser omkring rentabilitet og risiko til grund for en beslutning.

Dansk Fjernvarme anbefaler derfor, at det præciseres i en kommende vejledning, ud fra hvilken metode eller kriterier Energistyrelsen vil vurdere, om et projekt ville blive gennemført uden tilskud.

Da der i de enkelte tilfælde ligger flere overvejelser til grund for beslutningen om at investere i en varmepumpe, kan kriteriet eventuelt defineres mere bredt i bekendtgørelsen som:

§ 5. Det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at 7) investeringen på ansøgningstidspunktet ikke allerede er vedtaget, gennemført uden tilskud.

Prioritering mellem ansøgere:

Jf. §9 foretager Energistyrelsen en prioritering af de tilskudsberettigede ansøgninger, hvis ikke det er i muligt at imødekomme alle ansøgninger indenfor bevillingsrammen.

Energistyrelsen vil prioritere ud fra:

- 1) støttesum i kroner/MW, og
- 2) ansøgte støtteintensitet opgjort som støttens andel af de samlede støtteberettigede omkostninger i procent.

Tilskudspuljen havde oprindeligt til formål at afhjælpe prisstigninger hos grundbeløbsværkerne ved grundbeløbets bortfaldt.

Selv om ovenstående prioriteringer er med til at sikre, at støttemidlerne strækkes til mange selskaber, er svagheden i Energistyrelsens prioriteringsforslag, at midlerne ikke havner hos de selskaber, der har det største behov for at nedbringe varmeprisen.

Prioriteringsmodellen er udmærket, da den fremmer løsninger med de laveste omkostninger. Hvis Energistyrelsen vælger den i udkastet til bekendtgøres §9 beskrevne prioriteringsmodel, bør den præciseres, da Energistyrelsen kan havne i en situation hvor de skal prioritere mellem 2 ansøgere, hvoraf den ene ansøger, søger om laveste støttesum kr./MW (pkt. 1), og den anden ansøger, søger med laveste støtteintensitet (pkt. 2).

Dansk Fjernvarme vil foreslå et supplement til prioriteringsmodellen under §9. Prioriteringen bør ikke alene støtte de billigste projekter, men skal også sikre at midlerne når ud til de fjernvarmeselskaber der har størst behov for tilskuddet. Prioriteringen bør suppleres i retning af:

- 1) De fjernvarmeselskaber der i gennemsnit over de seneste 3 år har haft den højeste pris for opvarmning af et standardhus.
eller,
- 2) De fjernvarmeselskaber der kan påvise den største procentvise reduktion i varmeprisen, ved at investere i en varmepumpe. Beregningen skal baseres på projektbekendtgørelsens beregningsmodel for brugerøkonomi, set over 20 år.

Den samlede prioritering bør være en kombineret vægtning mellem de selskaber der etablere varmepumper med de laveste etableringsomkostninger og de varmeselskaber med et stort behov for at reducere varmeprisen.

Opgørelse af fossil andel.

I § 3. stk. 4. forudsættes det at varmepumpen anvender energi fra en VE varmekilde, og der nævnes en betingelse, hvor ikke-vedvarende-energi skal modregnes.

§ 3. stk. 4. Vedrører projektet etablering af nye eldrevne varmepumper, der anvender vedvarende energi som varmekilde, fastsættes de støtteberettigede omkostninger på følgende måde:

a) Har ansøger oprindeligt ikke planlagt at foretage investeringer eller udvidelse af eksisterende anlæg, skal de omkostninger for den del af den eldrevne varmepumpe, der ikke er energi fra en vedvarende energikilde, modregnes.

Det er uklart hvad der betragtes som VE, og om det også omfatter varmepumpens elforbrug. Hvilke varmekilder er vedvarende energi? Hvordan betragtes f.eks. røggaskondensering på hhv. en biomassekedel og en gaskedel?

Derudover er det uklart hvad der menes med sætningen: " *Har ansøger oprindeligt ikke planlagt at foretage investeringer...*". Hvornår er "oprindeligt" og hvorfor skal ikke vedvarende energi modregnes i lige dette tilfælde?

Ift. Varmepumpens elforbrug gør Dansk Fjernvarme opmærksom på, at definitionen af den energi der ikke er fra en vedvarende energikilde ikke er entydig. Definitionen skal præciseres, da den vedvarende andel af el til varmepumper kan opgøres på flere forskellige måder, her er 4 eksempler:

- 0 % VE, som i [Energistyrelsens Energistatistik](#) (se tabeller side 17), her angives el til varmepumper ikke som vedvarende energi.
- 12 % VE, Som en fordeling mellem VE og fossil jf. [Energinets generelle eldeklaration](#), som er den finansielle el, der er tilbage i nettet, når solgte oprindelsesgarantier er modregnet. I 2019 var det ca. 12 % VE (inkl. affald).
- 74 % VE, Som en fordeling mellem VE og fossil jf. [Energinets miljødeklaration](#), som er den tekniske el i nettet uden modregning af solgte oprindelsesgarantier. I 2019 var det ca. 74 % VE.
- 100 % VE, ligesom varmepumper betragtes i Bygningsreglementet ([punkt 8 i vejledning om energiforbrug](#)).

Opgørelsen er afgørende for beregningen af varmepumpens støtteberettigede omkostninger, da den fossile del skal modregnes.

Definitionen af den fossile andel af el gør sig også gældende i §5.

§ 5. pkt. 5) a) Det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at det ved beregninger eller lignende kan dokumenteres, at minimum 50 procent af fjernvarmevirksomhedens varmeproduktion på ansøgningstidspunktet er baseret på kul, olie eller naturgas.

Igen skal den fossile del af el til f.eks. elkedler præciseres, da opgørelsen også har betydning for den fossile andel af den eksisterende varmeproduktion baseret på elkedler og dermed er afgørende for om varmeselskabet har mindst 50% fossil varmeproduktion.

Både i § 3. omtales den fossile del til varmepumpens varmeproduktion, og i § 5. omtales den fossile del af varmeselskabets eksisterende produktion (herunder må også nævnes el til elkedler).

Dansk Fjernvarme vil opfordre til en klar definition for hvordan den fossile del ved elforbrug skal opgøres, herunder en ensretning af de 4 forskellige metoder der er nævnt ovenfor. Energinets miljødeklaration vil teknisk set være den mest retvisende løsning.

Dansk Fjernvarme vil opfordre til at andelen af fossil varmeproduktion betragtes over en periode på 3-5 år. Da der kan være variation i de enkelte år, på grund af varierende varmesalg, og varierende balancering af elsystemet.

Uoverensstemmelse mellem høringsbrev og bekendtgørelsen

Der er uoverensstemmelse mellem høringsbrevet og bekendtgørelsen. Høringsbrevet angiver at mindst halvdelen af varmeselskabets fossile produktion skal erstattes af en varmepumpe. Bekendtgørelsen angiver at mindst halvdelen af varmepumpens varmeproduktion skal erstatte fossil varmeproduktion.

Høringsbrevet:

Side 6/6

"... Det betyder, at den installerede varmepumpe skal fortrænge mindst 50 pct. fossil produktion af fjernvarmeselskabets samlede varmeproduktion, før der kan gives tilsagn og efterfølgende tilskud."

Eksempel: Ifølge høringsbrevet skal et varmeselskab med 60 % fossil varmeproduktion etablere en varmepumpe der producere mindst 30 % af varmeselskabets samlede varmeproduktion.

Bekendtgørelsen:

"§ 5. Det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at 5) det ved beregninger eller lignende kan dokumenteres, at minimum 50 procent af b) anlæggets (red. varmepumpens) varmeproduktion, jf. § 3, stk. 1, fortrænger varmeproduktion baseret på kul, olie eller naturgas."

Eksempel: Ifølge bekendtgørelsen kan et varmeselskab med 60 % fossil varmeproduktion etablere en mindre varmepumpe der producere f.eks. 20 % af varmeselskabets samlede varmeproduktion, heraf skal mindst halvdelen af varmepumpens produktion fortrænge fossil varmeproduktion.

Dansk Fjernvarme vil opfordre til at fastholde ordlyden i bekendtgørelsen, således at varmepumpen ikke skal erstatte halvdelen af varmeselskabets fossile varmeproduktion. Men at mindst halvdelen af varmepumpens varmeproduktion skal erstatte fossil varmeproduktion. Det vil give mulighed for en mere fleksibel produktionssammensætning hos det enkelte selskab, og det giver mulighed for at tilskudsmidlerne strækkes til flere fjernvarmeselskaber.

Øvrigt:

§ 6. stk. 2, pkt. 3) Henviser til "§ 2, nr. 7", henvisningen bør muligvis rettes til "§ 2, nr. 8".

Generelt:

Der bør laves en vejledning der uddyber punkterne i bekendtgørelsen, Dansk Fjernvarme står gerne til rådighed i forbindelse med udarbejdelse af vejledningen og protokollen på ansøgningsportalen der refereres til under §6.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Jens Christian Nielsen Teknisk Konsulent

Dansk Fjernvarme

jcn@danskfjernvarme.dk

Tlf: +45 2054 5473